

Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za navadno leto 1913. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani, 1912. 8°. 190 str. + inserati. Cena 1 K 20 v.

Poleg temeljitega vestnika o delovanju naše šolske družbe prinaša koledar črtico o gdč. Milki Mankočevi, ki je letos v Trstu slavila petindvajsetletnico svojega neumornega narodnega dela. A. Beg je očrtal „Zgodovino Družbe sv. Cirila in Metoda na Koroškem“, ki je bila nekdanj slavna in častna za koroške Slovence; pisatelj je mnenja, da kažejo znamenja zadnjih časov, da bodo zmagali zdravi nazor nad slepo strankarsko strastjo. — Posebno vrednost daje koledarju Rih. Orla narodopisni in jezikoznanski očrt „O Rezijanih“. Ciril Petrovec je opisal „Naš napredek v Trstu“, ki navdaja vsakega zavednega Slovenca s ponosom.

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček. Sestavila dr. Jakob Sket, c. kr. vladni svetnik, in Štefan Podboj, c. kr. profesor. Celovec 1912. Tisk in založba tiskarne Družbe sv. Mohorja. M. 8°. 416 str. Cena vez. 2 K 40 v.

Slovarček je popolnjen ponatis iz „Slovenisches Sprach- und Übungsbuch“, ki je izšel letos v sedmi predelani izdaji. V prvi vrsti je knjižica namenjena Nemcem ki se uče slovenščine, zato je dodal sestavitelj v slov.-nemškem delu slovenskim samostalnikom in pridevnikom še potrebne končnice in označil perfektivne glagole. Za Slovence bo delo manj porabno, ker nemškim samostalnikom ni dodan člen. Slovarček zaključuje seznam najvažnejših osebnih in zemljepisnih imen.

P. Novak.

Dr. Jovan Skerlić, Istorija nove srpske književnosti. S. B. Cvijanović u Beogradu, 1912. 8°. VII+288 str. Cena broš. 3·50 din.

Skerlić, profesor srbske književnosti na vseučilišču v Belgradu, je znan pisatelj v srbski književnosti. Že lepa vrsta študij o srbski literaturi je izšla izpod njegovega peresa. Izmed novejših del omenjam monografijo o srbski književnosti XVIII. veka (1909) in temeljito študijo o zgodovini srbskega tiska od l. 1791.—1911. — Najnovejše Skerličevo delo je le posnetek večje srbske literature, ki izide drugo leto. Kakor nam pravi pisatelj sam, obsega zgodovino srbske literature v ožjem zmislu t. j. samo ono, ki je nastala v teku 18. stoletja pri pravoslavnihi Srbih na Ogrskem in se razvila pri srbo-hrvaškem pravoslavnem delu. Zato ne govori o lokalnih literaturah 18. stoletja, o bosanski in slavonski, in najnovejši hrvaški literaturi. Te lokalne književnosti niso vplivale na razvoj srbske literature in najnovejša hrvaška se je razvila v popolnoma samostojno književnost. Seveda to obžalujemo, ker moramo stremiti za tem, da se najde tudi v književnosti srbsko-hrvaškega naroda edinost.

Knjigo je razdelil na pet poglavij: racionalizem, od racionalizma k romantiki, romantika, realizem in današnja književnost. Vsak odstavek se prične z informativnim zgodovinsko-kulturnim pregledom, ki nam kaže različne vplive na literaturo posamezne dobe. Iz teh pregledov dobiš ne le jasen pregled o literarnem gibanju, temveč tudi pogled v kulturni razvoj srbskega naroda. Tem pregledom slede krajše ali daljše biografije važnejših pisateljev posameznih dob. Tako je z literarno zgodovino združena tudi bio- in bibliografija, kar opravičuje dejstvo, da je knjiga namenjena v prvi vrsti šolskim potrebam. Knjiga je pisana v modernem duhu, jedrnatem jeziku in se čita zelo prijetno. Bodi torej priporočena vsem Slovencem, ki se zanimajo za razvoj srbske književnosti.

Dr. R. Molè.

Književne novosti. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg sta izdala II. zvezek „Biblioteke pisateljev sedanje dobe“, ki vsebuje Milana Puglja „Uro z angeli in druge prigodbe“. — Na željo prijateljev Aškerčeve muze izda Narodna tiskarna še pred Božičem njegovo posmrtno delo „Atila v Emoni“ v posebni knjigi, v običajnem formatu njegovih pesnitev. Za lažje umevanje bodo knjigi dodane potrebne opombe.